

Politechnika Krakowska
Wydział Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej
Katedra Informatyki Technicznej

Instrukcja do ćwiczeń laboratoryjnych
z przedmiotu:

Grafika Komputerowa i Multimedia

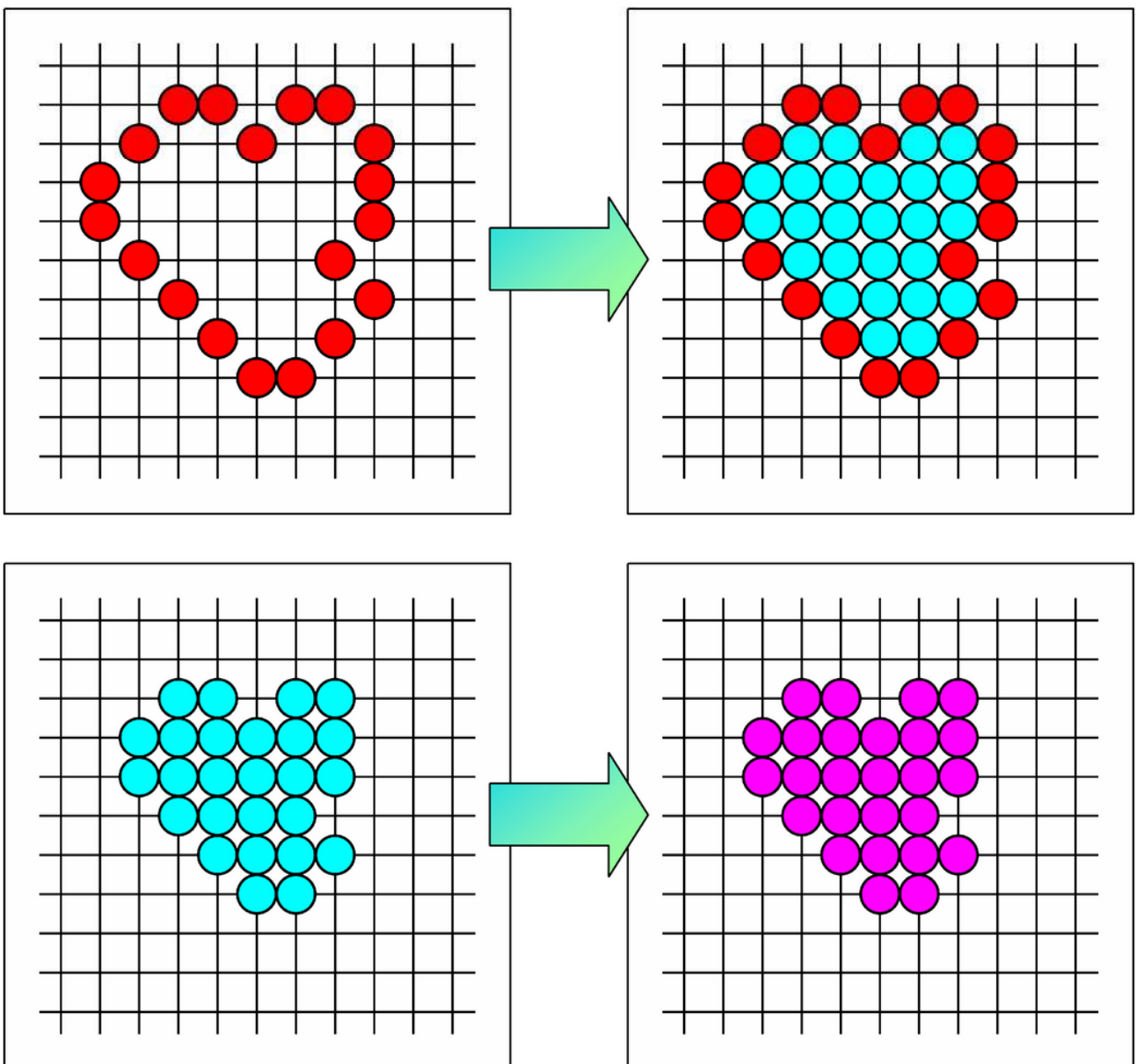

Wypełnianie obszaru

Podstawy

Wypełnianie obszaru jest drugim po rasteryzacji odcinka lub okręgu, najczęściej występującym problemem związanym z prymtywami w grafice rastrowej. Rozwiązanie dla szczególnych przypadków (np. dla prostokąta) jest kwestią wręcz trywialną. W ogólnym przypadku algorytm powinien działać poprawnie dla dowolnego wielokąta (także wklęsłego), jak i dla wielokątów z „dziurami”.

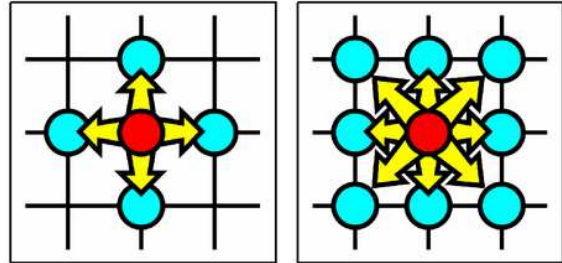
Istnieje analogia pomiędzy wypełnieniem obszaru, a zmianą barwy w danym obszarze. Algorytm wypełniania obszaru może posłużyć do zmiany barwy w danym obszarze.

Spójność

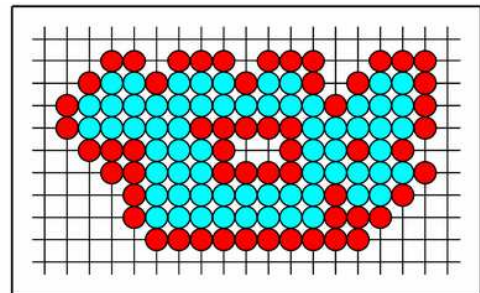
Zbiór pikseli jest spójny, jeżeli z dowolnego piksela z tego zbioru można przejść do każdego innego przez piksele sąsiednie.

- gdy sąsiadów 4: zbiór czterospójny
- gdy sąsiadów 8: zbiór ośmiospójny

Wypełnianie przez spójność

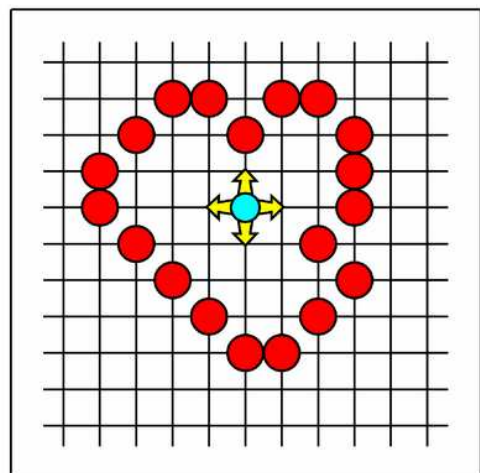
Najczęściej rozważany przypadek, to obszar będący zbiorem czterospójnym, a ograniczający brzeg – ośmiospójnym. Dopuszczamy możliwość istnienia „dziur” wewnątrz obszaru – będą to podobszary ograniczone ośmiospójnymi brzegami pikseli. Szczególny przypadek „dziur” to pojedyncze piksele w kolorze brzegu.

Znając ziarno, czyli piksel leżący wewnątrz obszaru, możemy wypełnić ten obszar nowym kolorem i próbować „siać” ten kolor (propagować przez spójność) w czterech kierunkach. Siał, tzn. sprawdzać, czy cztery sąsiednie piksele należą do wnętrza obszaru i czy nie zostały jeszcze wypełnione nowym kolorem. Dalej postępujemy analogicznie, badając piksele sąsiadujące z sąsiadami ziarna.

```

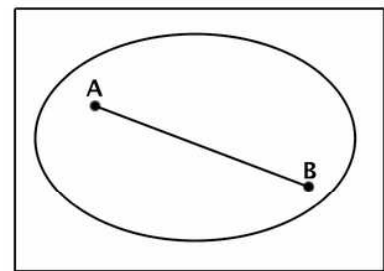
procedure spójność4(x,y)
begin
    putpixel(x,y,kolorWypełnienia);
    if (kolor(x-1,y) inny niż kolorBrzegu i inny
        niż kolorWypełnienia) spójność4(x-1,y);
    if (kolor(x+1,y) inny niż kolorBrzegu i inny
        niż kolorWypełnienia) spójność4(x+1,y);
    if (kolor(x,y-1) inny niż kolorBrzegu i inny
        niż kolorWypełnienia) spójność4(x,y-1);
    if (kolor(x,y+1) inny niż kolorBrzegu i inny
        niż kolorWypełnienia) spójność4(x,y+1);
end
    
```


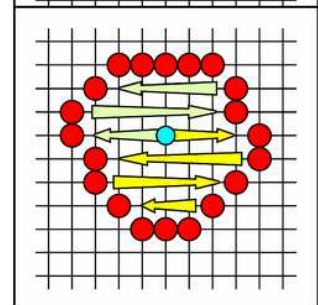
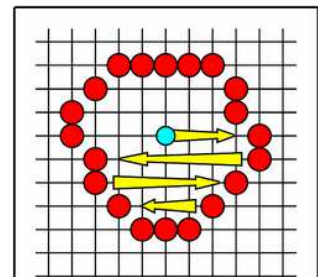
Algorytm jest prosty, jednakże jego praktyczna realizacja może być trudna i kosztowna. Przy dużym obszarze głębokość rekurencji jest zazwyczaj znaczna, a wtedy częstokroć następuje przepełnienie budowanego stosu. Algorytm jest rozrzutny – kolor tego samego piksela bada się kilka razy.

Wypełnianie obszarów wypukłych

W przypadku, gdy obszar jest wypukły, nie zawiera „dziur” możemy zastosować inny algorytm. Obszar jest wypukły, gdy dla dowolnej pary punktów A, B leżących wewnątrz brzegu odcinek, którego końcami są te punkty leży w całości wewnątrz brzegu.

- Wypełniamy w linii rozpoczynając od punktu startowego, aż do prawej granicy brzegu
- Znajdujemy „niższy” punkt brzegu i wypełniamy linię do lewej granicy brzegu
- Powtarzamy do momentu, aż nie możemy znaleźć punktu „niższego”
- Wracamy do punktu startowego i kontynuujemy proces idąc w kierunku lewej granicy brzegu
- Znajdujemy „wyższy” punkt brzegu i wypełniamy linię do prawej granicy brzegu
- Powtarzamy do momentu, aż nie możemy znaleźć punktu „wyższego”

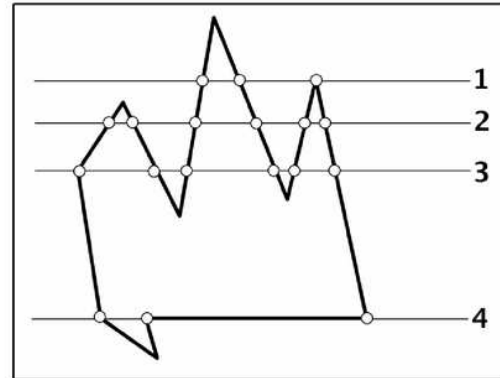

Wypełnianie wieloboku

Zasada parzystości: Prosta, która nie przechodzi przez wierzchołek przecina wielobok parzystą ilość razy.

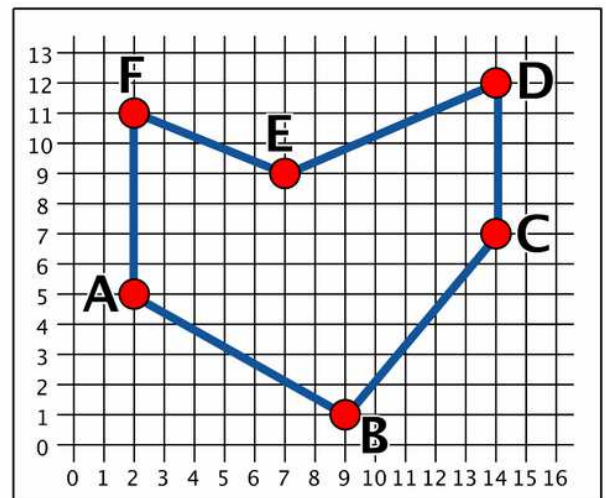
- Położenie 1 – 3 przecięcia
- Położenie 2 – 6 przecięć
- Położenie 3 – 6 przecięć
- Położenie 4 - ? przecięć

Algorytm przeglądania linii (scan line)

- Założenie:
  - Dany jest wielobok (bez krawędzi poziomych) opisany jako zbiór kolejnych krawędzi

krawędź	y_{min}	y_{max}	$x(y_{min})$	$x(y_{max})$
AB	1	5	9	2
BC	1	7	9	14
CD	7	12	14	14
DE	9	12	7	14
EF	9	11	7	2
FA	5	11	2	2

Zasada działania algorytmu: Przesuwać poziomą linię skanującą od dołu do góry. Dla danego położenia linii należy rysować punkty pomiędzy poszczególnymi parami krawędzi

Krok 0: Utworzyć globalną tablicę krawędzi (GT)

Krok 1: Ustawić y na najmniejszej wartości współrzędnej y z globalnej tablicy krawędzi (GT), czyli y dla pierwszej niepustej grupy krawędzi

Krok 2: Wyzerować aktywną tablicę krawędzi (AT)

Krok 3: Powtarzać tak długo, dopóki tablica globalna (GT) i tablica aktywna (AT) nie będą puste:

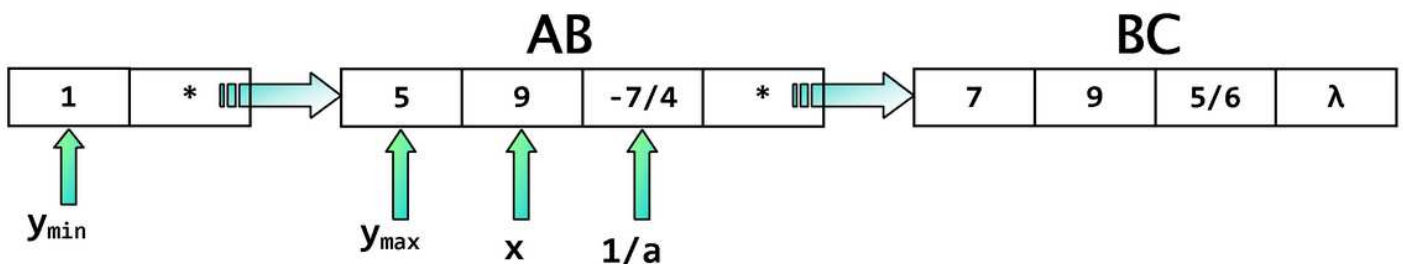
- Przenieść z grupy y tablicy globalnej (GT) do tablicy aktywnej (AT) te krawędzie, dla których $y_{\min} = y$ i posortować je ze względu na x
- Wypełnić piksele w linii y , wykorzystując pary x z tablicy aktywnej (AT)
- Usunąć z tablicy aktywnej (AT) te krawędzie, dla których $y = y_{\max}$
- Zwiększyć y o 1 (przejdźcie do następnej linii)
- Dla każdej pary krawędzi, która nie jest pionowa wyliczyć i wstawić do tablicy aktywnej (AT) nowe wartości x

Przykład:

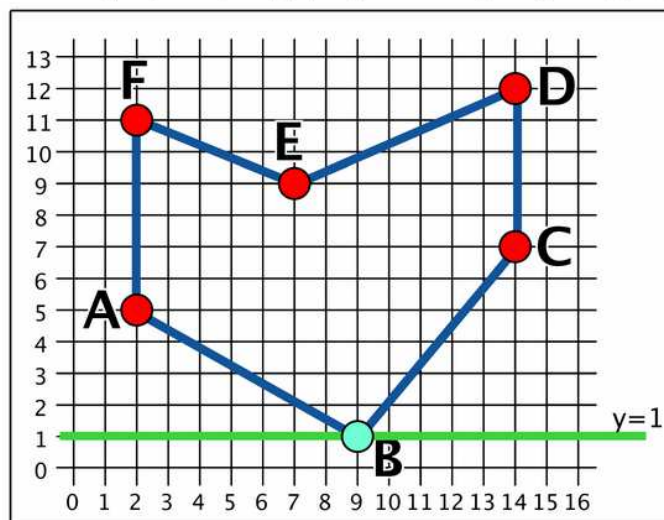
Krok 1: Ustawiamy y na najmniejszej wartości współrzędnej y z globalnej tablicy krawędzi $y=1$

Krok 2: Zerujemy aktywną tablicę krawędzi (AT)

Krok 3: Przenosimy z grupy tablicy globalnej (GT) do tablicy aktywnej (AT) te krawędzie, dla których $y_{\min} = y$ i sortujemy krawędzie ze względu na x

Wypełniamy piksele w linii y , wykorzystując pary x z tablicy aktywnej (AT) i zasadę parzystości:

Usuujemy z tablicy aktywnej (AT) te krawędzie, dla których $y = y_{\max}$ (brak takich krawędzi)

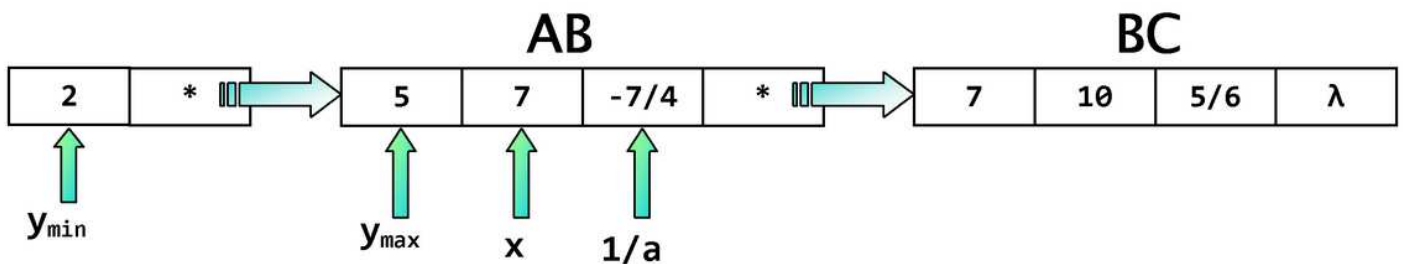
Zwiększamy y o 1 ($y=2$)

Dla każdej pary krawędzi, która nie jest pionowa wyliczamy i wstawiamy do tablicy aktywnej (AT) nowe wartości x

Sposób obliczania nowych wartości x :

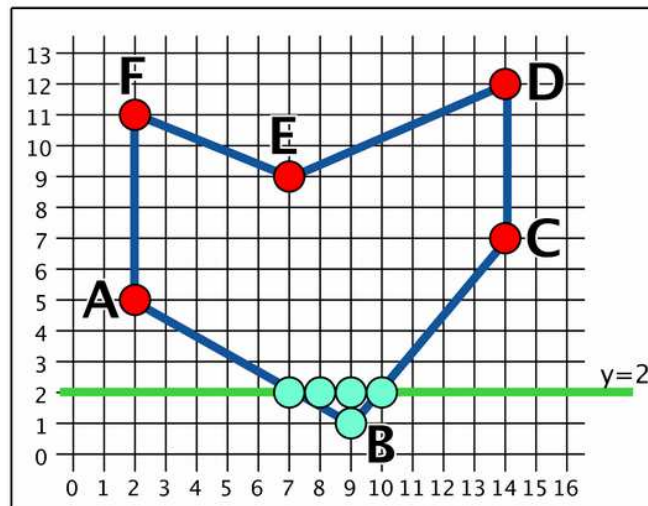
a) Algorytm DDA
$$x(y) = x(y - 1) + \frac{1}{a}$$

b) Algorytm Bresenhama

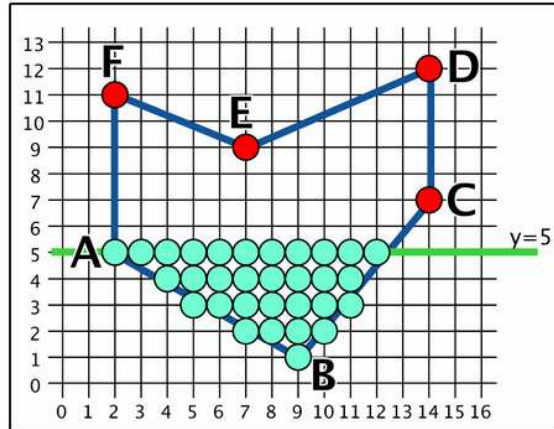
Koniec pierwszego przebiegu dla kroku 3

W kolejnym przebiegu kroku 3 uzyskamy:

Postępujemy analogicznie aż do osiągnięcia $y=5$.

Dla $y=5$ mamy:

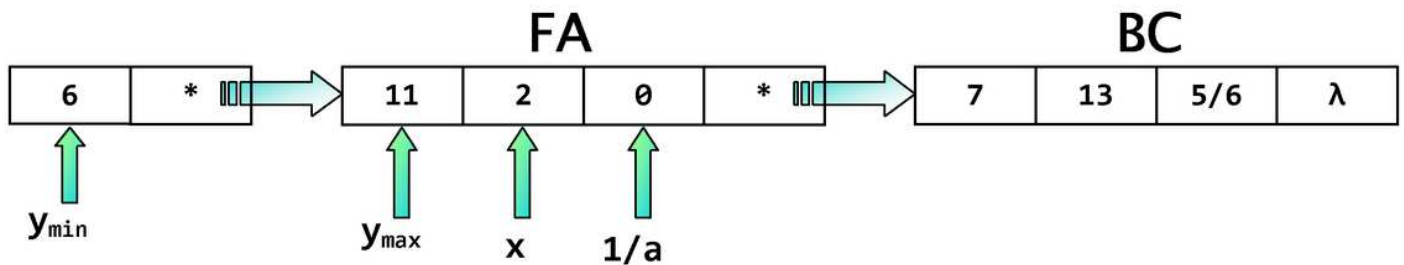
Dla krawędzi AB zachodzi $y = y_{\max}$ (koniec krawędzi)

Usuujemy AB z tablicy aktywnej (AT)

Przenosimy do tablicy aktywnej (AT) z tablicy globalnej (GT) krawędź FA, dla której $y_{\min} = y$

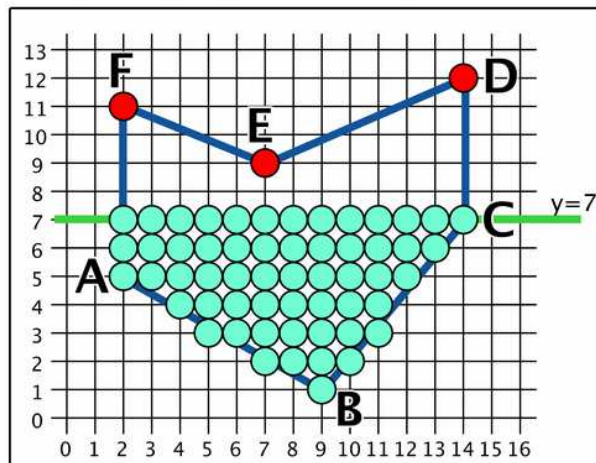
Porządkujemy tablicę aktywną (AT) ze względu na x

Tablica aktywna przybiera postać:

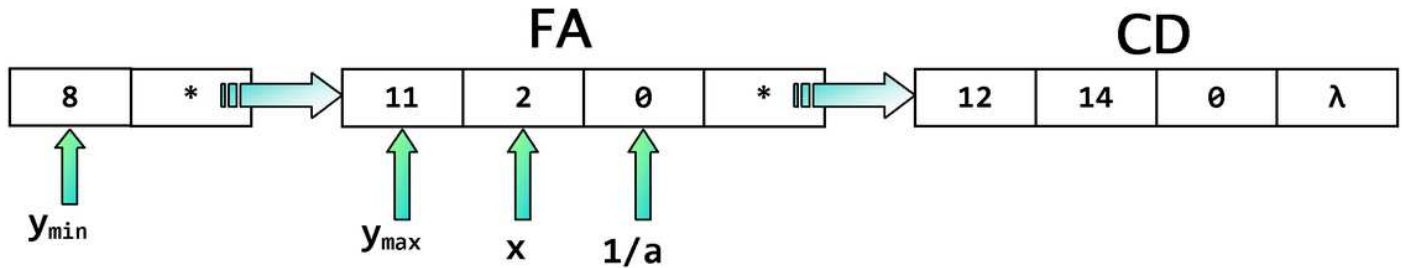
Kontynuujemy wypełnianie aż osiągniemy koniec krawędzi występującej w tablicy aktywnej (AT), lub początek krawędzi z tablicy globalnej (GT).

W rozważanym przypadku dla $y=7$ osiągamy koniec krawędzi BC.

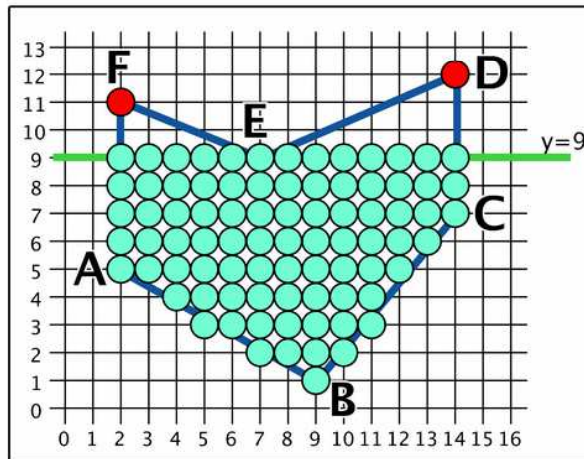

Po usunięciu z tablicy aktywnej (AT) krawędzi BC, zwiększeniu y i przeniesieniu z tablicy globalnej (GT) krawędzi CD tablica aktywna przybiera postać:

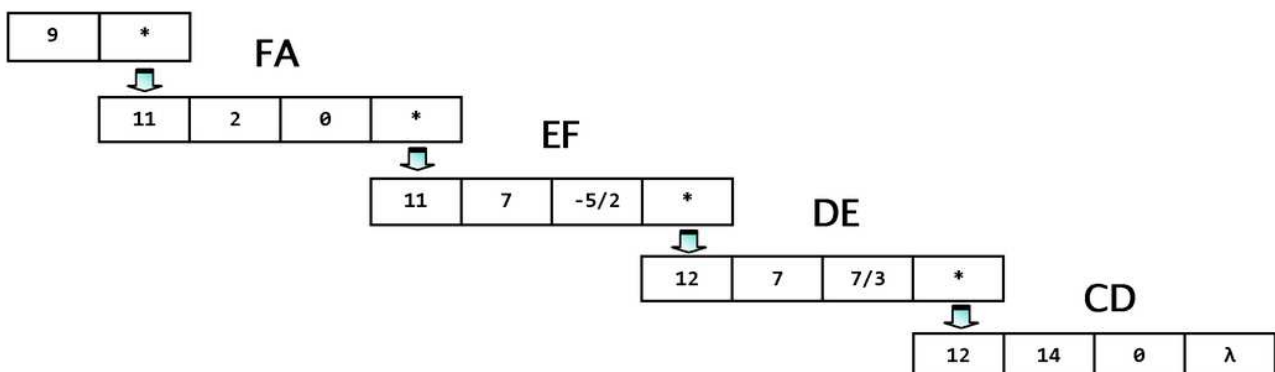

Wypełniając dalej przy $y=9$ mamy:

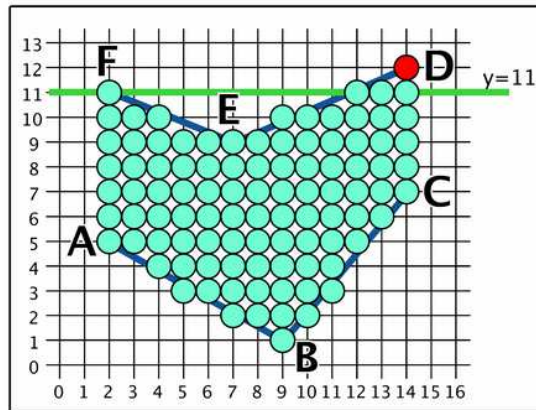
Dla $y=9$ para krawędzi EF i DE spełnia warunek $y_{\min} = y$

W związku z tym przenosimy krawędzie EF i DE do tablicy aktywnej (AT), która po uporządkowaniu elementów ze względu na x przyjmuje postać:

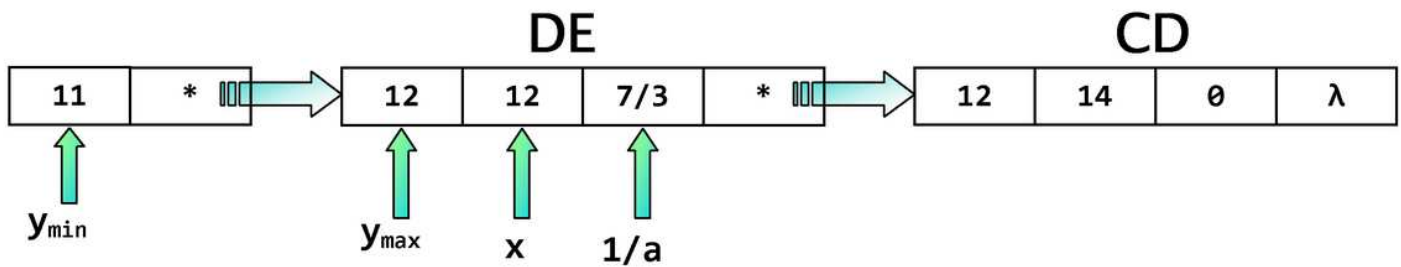

Tablica globalna (GT) staje się pusta.

Kontynuujemy wypełnianie między parami krawędzi z tablicy (AT), aż do osiągnięcia $y=11$.

Usuujemy z tablicy (AT) parę krawędzi FA, EF:

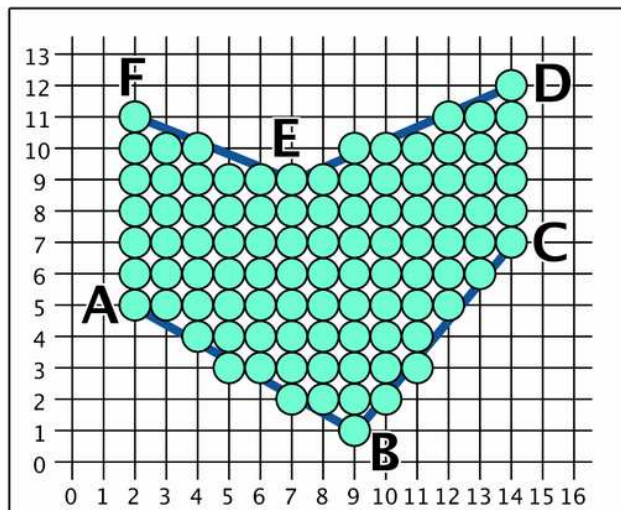

Wypełniamy następną linię i osiągamy końce krawędzi DE i CD.

Usuujemy krawędzie z tablicy AT.

Tablica (AT) jest pusta, czyli kończymy wypełnianie.

Ostateczny efekt:

Problem krawędzi poziomych

Przyjęto założenie, że wypełniany wielobok nie ma krawędzi poziomych. Jak pozbyć się tego założenia?

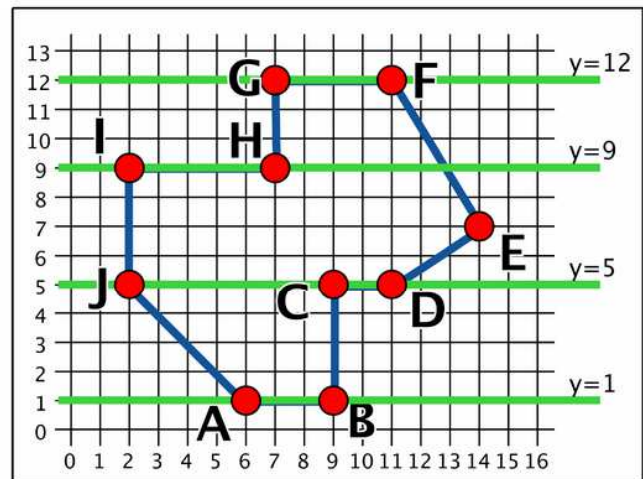
Wystarczy pomijać krawędzie poziome w tablicy (AT)

Dla $y=1$ w (AT) będą AH i BC

Dla $y=5$ w (AT) będą IJ i DE

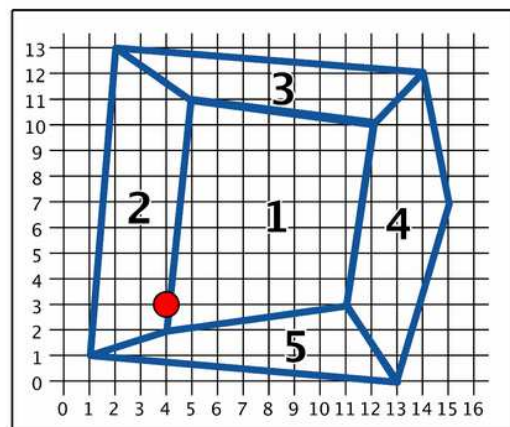
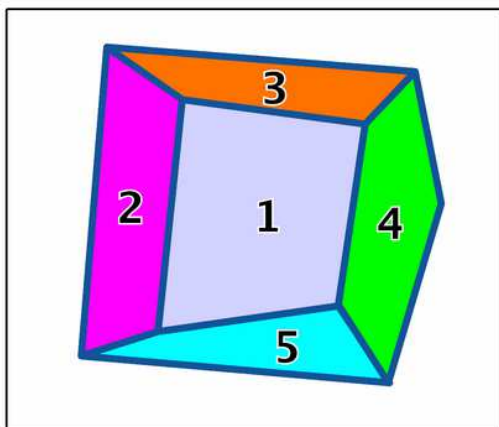
Dla $y=9$ w (AT) będą IJ i EF

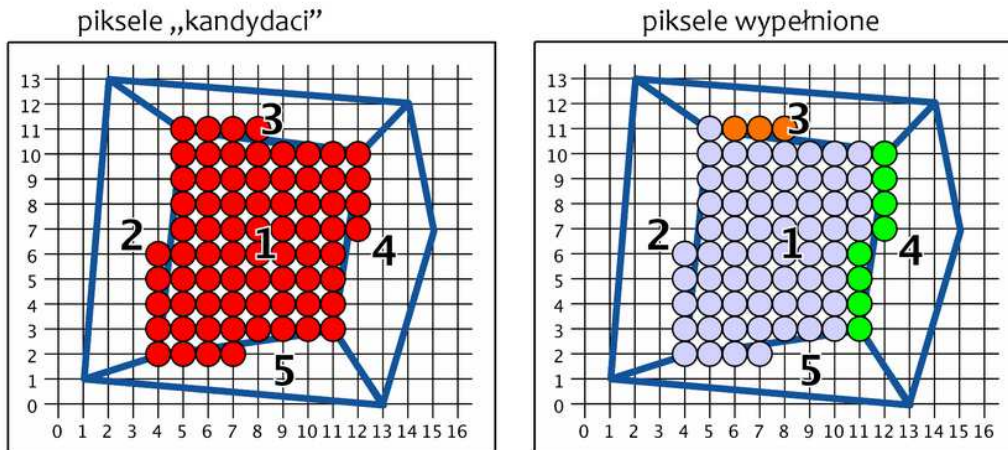
Dla $y=12$ w (AT) będą GH i FE

Problemy wypełniania

Problem brzegu wieloboku: Należy narysować kilka wypełnionych wieloboków o wspólnych krawędziach. Każdy z wieloboków wypełniony innym kolorem. Jak rysować obrazy krawędzi wieloboków?

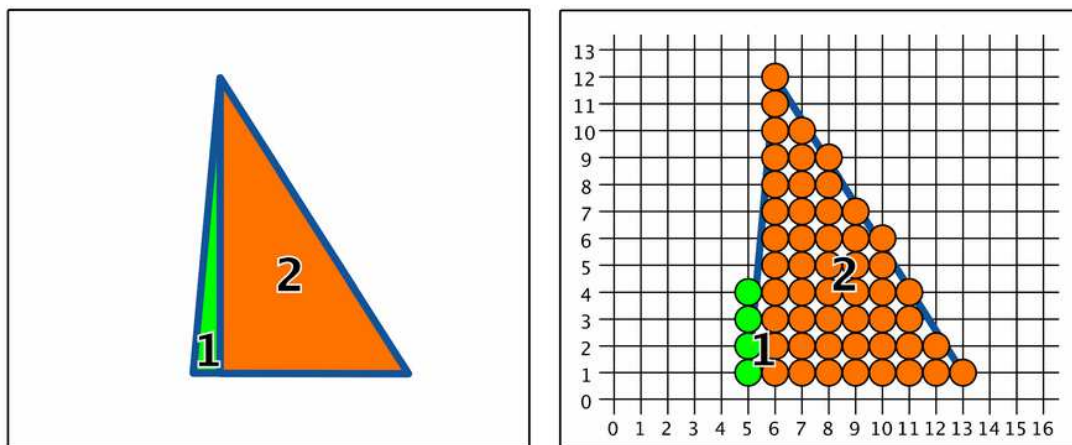

Często stosowane rozwiązanie:

- Rysować piksele leżące wewnątrz wieloboku, ale nie na brzegu
- Rysować piksele należące do lewej krawędzi
- Rysować piksele należące do dolnej krawędzi

Problem wieloboków „bardzo wąskich”: Należy narysować kilka wypełnionych wieloboków o wspólnych krawędziach. Każdy z wieloboków wypełniony innym kolorem. Jak rysować obrazy krawędzi wieloboków?

- Zastosowano poprzednio opisaną konwencję rysowania.
- Obraz wieloboku 1 składa się tylko z czterech punktów.
- Brak zadawalającego rozwiązania przy tym sposobie rysowania.
- Należy zastosować wypełnianie wielotonowe.

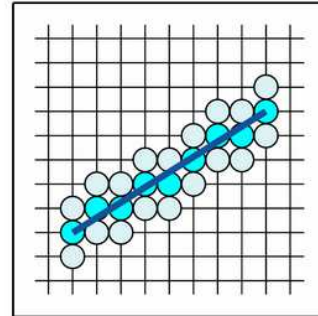

Rysowanie pogrubionych prymitywów

Metoda powielania pikseli

Dla każdego piksela rysunku podstawowego, rysowane są dodatkowe piksele pogrubiające:

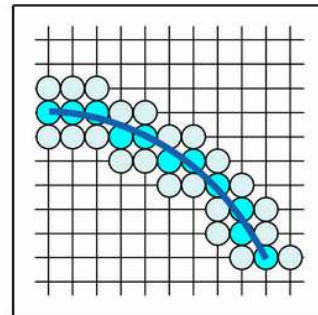
- Gdy $|a| < 1$ w kolumnie,
- Gdy $|a| \geq 1$ w wierszu

Metoda powielania pikseli dla krzywej

Zaleta: prosty algorytm

Wada: grubość rysunku dla różnych fragmentów krzywej różna

jest

Metoda prostokątnego pióra

- „śląd” pióra porusza się wzdłuż krzywej
- piksel rysunku podstawowego znajduje się w centrum śladu
  - Zaleta: lepsze niż w poprzedniej metodzie rysunki
  - Wada: występuje powielanie pikseli

